

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ‘ΓΚΟΥΡΟΥ-ΔΟΞΑΣΙΑ’

Σημείωμα
του
Σουάμι Γιατισβαράντα
(1889–1966)

τέως Ηγούμενου
του
SRI RAMAKRISHNA ASHRAMA,
Bangalore, Ινδία

τέως Αντιπροέδρου
του
Μοναστικού Τάγματος
και της Αποστολής Ραμακρίσνα

Κύκλος Μελέτης της Βεδάντα
Αθήνα, 2004

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ‘ΓΚΟΥΡΟΥ-ΔΟΞΑΣΙΑ’¹

Από τα βάθη του χρόνου, ο Γκουρού, ο Πνευματικός Δάσκαλος, τιμάται πάνω από κάθε άλλον στην Ινδία και αλλού. Οι Ινδουιστικές Γραφές πηγαίνουν μέχρι το σημείο να λένε ότι «ο Γκουρού είναι ο Μπραχμά, ο Βίσνου, ο Μαχέσβαρα κι ακόμα, το ίδιο το Παρά-Μπραχμαν (το Υπέρτατο Πνεύμα)». ² Οι περισσότεροι άνθρωποι όμως ξεχνούν ότι όλα αυτά λέγονται από την πνευματική σκοπιά και ποτέ από τη σωματική.

Το πρόβλημα με τους περισσότερους πνευματικούς αναζητητές είναι ότι εαυτο-ταυτίζονται με τα σώματά τους και τις προσωπικότητές τους, αφοσιώνονται σε κάποια αρσενική ή θηλυκή θεότητα και κολλάνε εκεί. Κι αν έχουν κάποιο πνευματικό δάσκαλο, τότε αυτοί, με τον ίδιο τρόπο, γαντζώνονται στη μορφή και την προσωπικότητα του δασκάλου. Αυτό δεν είναι τίποτ’ άλλο παρά υλισμός, στον οποίο δίνουν λίγη πνευματική χροιά. Όσο χρήσιμος κι αν είναι στην αρχή, αυτός ο πνευματικός υλισμός πρέπει να ξεπεραστεί: πώς όμως επιτυγχάνεται αυτό;

Καθώς προχωράμε στο πνευματικό μονοπάτι πρέπει να αρχίσουμε να νιώθουμε το γεγονός ότι ο λάτρης είναι μια ψυχή κι ότι η λατρευόμενη θεότητα είναι ο ίδιος ο Παραμάτμαν (το Ύψιστο Πνεύμα). Η ψυχή είναι, τρόπος του λέγειν, ένα τμήμα του Παραμάτμαν, και ο Γκουρού, κατά την πραγματική του φύση, είναι επίσης μια θεϊκή εκδήλωση, μέσω της οποίας ρέει η θεϊκή χάρη, γνώση, αγάπη και ευδαιμονία. Ο σκοπός μας είναι να επιτύχουμε την άμεση αποκάλυψη της εξής αλήθειας: ότι ο λάτρης, η *Ίστα Ντέβατα* [η Προτιμημένη Θεότητα του λάτρη] και ο Γκουρού είναι όντως εκδηλώσεις του ίδιου Υπερβατικού Πνεύματος.

1. Κείμενο ενημερωτικού φυλλαδίου του Sri Ramakrishna Ashrama, Bangalore, που τώρα περιλαμβάνεται στο όγδοο κεφάλαιο του έργου *MEDITATION & SPIRITUAL LIFE*, εκδόσεως Sri Ramakrishna Math, Bangalore. [ΣΤΜ]

2. Γκουρού Γκίτα 1.46 (Σκάντα Πουράνα). [ΣΤΜ]

Πριν αρχίσουμε το 'διαλογισμό' μας ας θεωρήσουμε πρώτα-πρώτα ότι το σώμα μας είναι ένας ναός. Ας μπορούμε σ' αυτό το ναό μέσα από την πύλη της καρδιάς κι ας νιώσουμε εκεί ότι η καρδιά μας είναι γεμάτη με το φως και τη συνείδηση του *Τζιβάτμαν*,³ που αποτελεί τμήμα του *Παραμάτμαν*, που είναι Άπειρο Φως, Άπειρη Συνείδηση. Ας διαλύσουμε το σώμα μας και ολόκληρο τον κόσμο σ' αυτήν την Άπειρη Πραγματικότητα κι ας φανταστούμε ότι είμαστε μια μικρή σφαίρα φωτός και συνείδησης που διαποτίζεται από το Άπειρο Φως και την Άπειρη Συνείδηση. Επειδή αυτή η μορφή 'διαλογισμού' είναι απρόσιτη στους κοινούς ανθρώπους, ας σκεφτούμε ότι η ψυχή μας φοράει ένα αγνό νοερό σώμα και ένα αγνό φυσικό σώμα κι ότι ο *Παραμ-άτμαν* παίρνει τη μορφή του *Γκουρού* από τη μια μεριά και της *Ίστα Ντέβατα* [της Προτιμημένης Προσωπικής Θεότητάς μας] από την άλλη. Αφού (νοερώς) προσκυνήσουμε τον *Γκουρού*, πρέπει να διαλύσουμε την προσωπικότητά του στην *Ίστα Ντέβατα* και κατόπιν να 'διαλογιστούμε' σ' Αυτόν (ή σ' Αυτήν) επαναλαμβάνοντας το *Ίστα Μάντρα* [το ιερό όνομα της Προτιμημένης Θεότητας].

Το πρώτο βήμα είναι η λεγόμενη *Ρούπα Ντχγιάνα* – 'διαλογισμός' στην ολόσωμη ευδαίμονη μορφή της θεότητας. Το επόμενο είναι η *Γκούνα Ντχγιάνα* – 'διαλογισμός' στις καλές ιδιότητες της θεότητας, όπως η άπειρη αγνότητα, γνώση, αφοσίωση, αγάπη και ευδαιμονία. Και το τρίτο και τελευταίο είναι η *Σβα-ρούπα Ντχγιάνα* – 'διαλογισμός' στην Πανταχούπαρούσα Συνείδηση, που εκδηλώνεται διαφοροτρόπως, ως Θεϊκή Προσωπικότητα, ως *Γκουρού* και μαθητές. Δεν πρέπει ποτέ να λησμονούμε αυτό το άπειρο υπόβαθρο, ακόμα και κατά τις προηγούμενες φάσεις του 'διαλογισμού'.

Ο πνευματικός αναζητητής πρέπει πάντα να θυμάται ότι ο μέχρι ειδωλολατρίας θαυμασμός μιας ανθρώπινης μορφής και η τυφλή λατρεία μιας ανθρώπινης προσωπικότητας είναι ένα σοβαρό εμπόδιο στην πνευματική πρόοδο, που βλάπτει και το μαθητή και τον *Γκουρού*. Ένας αληθινός δάσκαλος είναι μια ελεύθερη ψυχή που πάρα πολύ θέλει να δει όλους

3. Το πνεύμα που εκλαμβάνεται ως ατομικό εξαιτίας της αυτο-ταυτίσεώς του με το σώμα. [ΣτΜ]

τους μαθητές του να στέκονται στα δικά τους πόδια, να γνωρίσουν τη θεϊκή τους φύση, να λύσουν τα ατομικά τους προβλήματα και να αναπτύξουν μian αντίληψη οικουμενικής ευρύτητας. Αν οι μαθητές εξακολουθούν να γαντζώνονται στην προσωπικότητα του *Γκουρού* και σε κάθε τους βήμα στρέφονται σ' αυτόν για βοήθεια και καθοδήγηση, τότε εκείνος νιώθει το βάρος τους και θλίβεται που δεν μπορεί να τους χαρίσει την πνευματική δύναμη και την ελευθερία που ο ίδιος απολαμβάνει. Θα προτιμούσε να είχε μια μόνο ελεύθερη ψυχή ως μαθητή του, παρά ένα πλήθος μαθητών που τον ακολουθούν τυφλά.

Γι' αυτό το λόγο ο σοφός πνευματικός δάσκαλος αποδοκιμάζει τη συνήθεια της τυφλής προσωπικής υπηρεσίας που τόσο πολύ συνηθίζεται στην Ινδία. Οι περισσότεροι μαθητές ξεχνούν ότι η προσήλωση στο Ιδανικό και η εφαρμογή του στη ζωή είναι πολύ πιο σπουδαίο από την προσφορά προσωπικής υπηρεσίας στον *Γκουρού*.

Πρέπει να εκπαιδύσουμε τους εαυτούς μας έτσι ώστε αντί να εξαρτόμαστε υπερβολικά από τον εξωτερικό *Γκουρού*, να εξαρτόμαστε όλο και περισσότερο από τον Έσωθεν *Γκουρού* και να επιτύχουμε μια πνευματική συνειδησιακή στάθμη που θα επικρατεί, είτε ο *Γκουρού* ακόμα ζει σ' αυτόν τον κόσμο είτε έχει φύγει, σύμφωνα με τα λόγια του Σρι Ραμακρίσνα, «από τούτο το δωμάτιο σ' εκείνο το δωμάτιο», δηλαδή από το φυσικό συνειδησιακό επίπεδο σε ένα λεπτοφυέστερο.

Ο κίνδυνος να πέσουμε στο χαντάκι της '*Γκουρού-δοξασίας*' μπορεί να αποτραπεί μόνο αν 'διαλογιστούμε' όπως προαναφέραμε, έχοντας ως βάση το Άμορφο Άπειρο Πνεύμα που είναι επίσης Άπειρη Γνώση, Άπειρη Αγάπη και Άπειρη Ευδαιμονία. Κι όταν επιστρέφουμε στο επίπεδο της προσωπικότητας, θα πρέπει περισσότερο να τονίζουμε το πνεύμα, παρά τη μορφή. Για να αποφεύγονται οι αυταπάτες, καλό είναι να 'διαλογίζεται' κανείς στο Άπειρο Πνεύμα, αφού διαλύσει όλες τις μορφές σ' Αυτό και να προσπαθεί, μέσα από επίμονη εξάσκηση, να σταθεροποιηθεί στην Υπέρτατη Συνείδηση. Τούτο βοηθάει όχι μόνο τον μαθητή, αλλά και τον δάσκαλο να επιτύχουν την τέλεια ελευθερία και ειρήνη.

Σουάμι Γιατισβαράντα